

Szerkesztőség és kiadéshivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utóiratára fölött, I. em.
ház a szerkesztő a köznapokon délelőtt
9-11 óra között.
Zolnya, Rester-utca 325. sz. a.
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előzetesi pénzek és hirdetések
bérmentesítide küldendők.
Kéziratok vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 0 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábas gármond-sor helye 5 kr (1-10.
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesítide 30 kr
Nyílt-tér ára 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizet

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuaszoói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szegedi kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube & Co. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

8-ik szám.

Brassó, Csütörtök, január 19-én.

IV. évfolyam 1888.

A czár megszólalt.

Brassó, 1888. január 18.

Az orosz czár mégis megszólalt új évre. Kéziratot intézett a moszkvai kormányzóhoz, melyben azon biztos reményt fejezi ki, hogy „ez évben is, valamint a következő években is a béke lehetővé teendi, hogy egész erővel az ország gyarapodására közreműködhetnek.”

Ez képezi ma a béke legnagyobb biztosítékát. E nyilatkozatban rejlik Európa legközelebbi sorsának kulcsa. A háború és béke közötti választás a czár kezében van. Ha ő akarja, holnapután már bőmbőlnek az ágyuk, ha ő nem akarja, béke lesz. — Nincs az európai hatalmak között egy sem, mely vér után sóvárogna. Egyik sem úz ma terjeszkedési politikát Európában, mindegyik belbékéjére, belső fejlődésére fekteti működése egész súlyát. Az orosz czár az egyedüli, a kinek kedves a vér; az egyedüli, a ki — bár a legnagyobb birodalom korlátlan ura — mégis folyton terjeszkedni akarja, s különösen kelet felé, hogy majdan Konstantinápolyon át jusson közelebb Bécshez. Ez a hagyományos orosz politika. Az egyetlen Battenberg volt képes utjába állani a muszka kolossznak, s most az ő helyét állja Coburg Ferdinánd.

Senki sem fenyegette a békét, csak az orosz. A francia Boulanger alatt vérszemre kapott ugyan, de a józanabb s higgadtabb rész hamar kiábrándult s most Franciaország is nyugodt. Ha pedig az orosz is nyugodt, akkor nyugodt lesz egész Európa, — nyugodt mindaddig, a míg ismét nem az orosz lesz a provokáló.

Ausztria-Magyarország nem provokál háborút. A magyarok — bár minden perczen készek a háborúra, ha hatalmi sphéránk, államunk tekintélye csak legtávolabbról is megsértetik — nem mennek meggondolatlanul háborúba, ha az nem feltétlenül szükséges. Monarchiánk részéről tehát nincs aggodalom.

Örömmel fogadjuk a czár kéziratáról, illetve annak tartalmáról szóló hírt. Örömmel, mert legalább nem kénytelen a családapa békés tűzhelyétől a halálba rohanni. Kettős örömmel vettük a hírt, mert ez jele annak, hogy Oroszországban a béke-párt kerekedett — leg-

alább egy időre — fölül; hogy az oroszok bizonyára tudatában vannak annak, hogy a ki vesztes fél gyanánt kerülne ki a háborúból, valószínűleg nem mi volnánk, hanem ők. Szemben oly három nagyhatalommal, mint a német, olasz s mi, kikhez Anglia is csatlakozott, — az egyesült orosz-francia sereg aligha tehetne valamit, különösen ha azt is tekintetbe vesszük, hogy a keleti tartományokat saját létfeltételek kényszerítene hozzáuk csatlakozni.

A czár tehát egyedül a józan ész sugallatát követi, mikor békét akar. És ezt jól is teszi. Eleget zaklatta fel Európa kedélyét a legutóbbi mozgalmakkal. — Különben a békés irány már karácsony óta látszik fölülkerekedni. Sőt újabb a legilletékesebb forrásból merített hír szerint az orosz-lengyel határon az orosz csapatok szaporítására karácsony óta semmi újabb lépés nem történt orosz részről. A mi orosz részről történik, az nem új csapat-szállítás, sem szaporítás, hanem az ott levő csapatoknak ide-oda tologatásából áll. Az orosz lengyel határon ugyanis egy katonával sincs több, mint karácsonykor volt.

A mi pedig a diplomáciai tárgyalásokat illeti, igaz ugyan, hogy karácsony óta a diplomáciai érintkezések békeömlengé-ekkel vannak tele, — ámde sem Bulgáriára, sem Coburgra, sem egyebekre nézve, egyetlen egy konkrét kérdés sem képezte és nem képezi diplomáciai érintkezések tárgyát sem Német, sem Oroszország részéről. Mindazok a kombinációk tehát, melyek ezekhez fűzetnek, alap-talanok.

E szerint tehát oszlanak a sötét felhők a láthatáron. És ez első sorban az orosz czártól függ. Ha ő azt mondja: „legyen béke!” — akkor lesz.

Belföld.

Brassó, jan 18. (A szász képviselők.) A szász képviselők, kik nem a kormánypártkoz tartoznak, elhatározták, hogy a költségvetést általánosságban sem fogadják el. Ezt a borzasztó hírt hozza Budapestről a táviró. Most már bizonyos, hogy Tisza Kálmán megbukik, mert hát nagy dolog ám az, ha ilyen hatalmas ellenfelet kell megküzdenie. Csakugyan van 9¹/₂ ember abban a pártban! Pedig ezek jobbadán a mérs. ellenzékhez is tartoznak; ott is elvetik a költségvetést,

itt is, hát már 18 számba mennek. Szegény Tisza! Most már Zay Adolfr nagy szerep vár, azt mondják, ő lesz Tisza utódja!!

Brassó, jan. 18. (Országgyűlés.) A képviselőház 16-án kezdé meg a folyó évi államköltségvetés általános tárgyalását, mely iránt ugy a ház, mint a közönség nagy érdeklődést tanusított. A vitát Hegedűs Sándor előadó nyitotta meg, ki a ház által osztatlan figyelemmel halgatott szakszerű beszédében összehasonlító és tájékoztató modorban terjeszkedett ki a költségvetés fontosabb részeire, kiemelve, mint jellemző vonást, hogy a kiadásoknak évről-évre való emelkedésében e költségvetésnél tapasztalható először bizonyos megállás.

Az élénk helyeslésekkel fogadott beszéd után Horánszky emelt szót a költségvetés ellen, utána Miklós Gyula beszélt, ki az ellenzék által a deficit, a „laza közigatás, s a politikai erkölcsök hanyatlása” czimén felhozatni szokott vádaskodásokat szedte szét ügyeseu és fordítá nem kevés sikerrel az oppositio elle — A többség sorában élénk helyeslésre talált eme beszéd után öt percnyi szünet volt, melynek eltelté után Helfy beszélt. Helfy is oly értelmű hat javaslatot adott be, mint Horánszky, t. i. a költségvetés visszavetését.

Végül Tisza Kálmán szólt, főképen Helfy vádjaival foglalkozva, melyeket részint rectificált, részint megezáfoltt, részint valódi értékükre reduciált, még pedig nagy sikerrel és megyszőző erővel. A miniszterelnök ezen felszólalása, de kivált beszédének a szabad-elvűséggel foglalkozó részei a legigazabb s legmeggyőzőbb dolgok közé tartoznak, mik e tárgyban mostanában mondattak és azért zajos helyeslésre találtak pártja részéről, s mély benyomást tettek az egész házra.

Brassó, jan. 18 (Az egyéves önkéntesség) re-tormról szóló hírek, mint az „O. É.” állítólag legilletékesebb helyről vett információ alapján jelenti, teljesen alaptalanok.

Román lapszemle.

— Kollegialis öröm. Menjenek a magyarok a muszkára. Decebal és Traján képei a Zöldfánál. —

A n.-szebeni Tribunának már három száma fekszik előttünk, de azért még nincs megörökítve ezekben a „Zöldfa” vendéglőben rendezett vendégeskedés, melyre a más ajkuak közül egyedül a „Kr. Zeitung” szerkesztője volt hivatalos, ha valaki ezt irigyelné tőle. (Én nem — szerk.)

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az aranycsinálásról.

(Folytatás.)

A nagy politikai s vallási mozgalmak, melyeken Európa ez idő alatt átment, nem voltak hatás nélkül a tudományos vizsgálódásokra sem. Roger Bacon tanai, hogy minden igazi természetismeretnek alapját a kísérlet képezheti csupán, kezdtek gyümölcsözni; a vak hit mellett kezd tért hódítani a scepticismus is. A kételkedők közé tartozott a 17-ik század közepén élt híres németalföldi tudós, Helvetius is.

Helvetius komoly bűvár volt s összes kortársainak ítélete szerint teljesen tisztességes, becsületes jellem, kinek vegytani ismeretei kortársaiét messze túl-szárnnyalták. Az alchemiai tanokkal szemben nagyon sceptikus volt mindaddig, míg az itt elmondandó esetet nem élte át, mely őt más véleményre térítette. Az eset, tekintve mindig azt, hogy Helvetius becsületes-ségéhez nem fér kétely, a leghomályosabb rejtély, melyet az alchemia története ránk hagyott.

Legyen szabad a történetet, melyet Helvetius egy. külön ez esetről írt műben a legapróléko-abb részlete-séggel leír, részben saját szavaival közölnöm:

1666. december havában egy idegen keresett fel engem, külsője szerint itélve egy északhoollandi, ki mondá, hogy Ohajtana velem megismerkedni, hogy ve-

lem az alchemiáról beszéljen, miután a philosophiai mysteriumokról írt munkámban az alchemisták törek-vésének oktalanságát bizonyítottam. Beszédközben vendégem bevallotta, hogy ő az alchemia nagy titká-nak ismerője, s három súlyos, körülbelül diónyi nagy-sagu piros követ mutatott, melyeket nyaka körül egy elefántcsont tokban hordott. Kezembe adta s körülbe-lől egy negyedóraig volt alkalmam azokat nézhetni. Elszomorkodva s levert kedélyvel adtam vissza e kin-csek kincsét tulajdonosának, de érzelmeimet le kellett küzdenem s szívességet megköszönnöm.

Miután még sokat beszélgetnek a tárgy felől, az idegen eltávozik s megígéri, hogy három hét múlva visszatér s akkor talán előtte fog egy transmutatíot végezhetni, ha ugyan erre alkalmas helyiséget talál lakásában. Őt, tányérnyi nagyságu, mesterségesen ké-szült aranydarabot is mutat Helvetiusnak.

Eddig a dologban semmi csodálatos; azon sem fogunk csodálkozni, a mit Helvetius szintén megemlít, hogy felesége megharagudott az idegenre, ki szép szo-bájába havas-sáros csizmával lépett be; meglepőbb, hogy az idegen három hét múlva tényleg újra jön s egy répaszem nagyságu darabot adott át a hölesek kövéből s mondá, hogy ezzel 2 drachma ólmot alakít-hat, illetőleg finomíthat aranyrá. Helvetius nem hisz neki s bevallja, hogy a minap ennél jóval többet csent körmeivel a csodakövet s rádobta megolvadt, tompa-
ra, de az csak egy kis füstöt okozott, az ólom pedig csak ólom maradt. Vendége erre azt mondja neki, hogy úgy látszik, jobban ért a lopáshoz, mint az arany-csináláshoz, s elmondja neki, hogy a követ viaszba göngyölve kell az ólomra dobni, hogy a levegő ne férhessen hozzá.

E beszélgetés közben, mely egy sétán folyt, be-esteledett; az idegen nem fogadja el Helvetius meghí-vását, de megígéri látogatását másnapra, de nem jó. Helvetius várna még tovább, de neje nógatja, hogy tegye meg a kísérletet. Nem 2, de 6 drachma ólmot vesz, megolvastja s a csodakövet az előirt módon rádobja; a tömeg habzik és sistereg s miután a tö-meget lehűlése után kiborítja a tégelyből, egy darab arany fekszik előtte.

Nem hisz szemének, megteszi az előtte ismert aranypróbákat, de mindezek aranynak igazolják a fé-met; elküldi az aranyműveshez, ki színaranynak iga-zolja; elküldi Porellushoz, Németalföld akkori pénz-verő intézeti igazgatójához, ki Brechtel híres ötvössel vizsgáltatja meg; de ezek is csak aranynak declarál-hatják, s mi neki csak egypár jó szavába került, azt az állam tőle néhány ezer tallérral váltja be.

Ez eset s egy másik ehhez hasonló, hol Van Helmont, a híres brüsseli orvos a brüsseli összes tu-dósok jelenlétében két évtizeddel előbb, ugyancsak egy aranydarabot kapott, melyet megolvadt, tompa-
ra, de az csak egy kis füstöt okozott, az ólom pedig csak ólom maradt. Vendége erre azt mondja neki, hogy úgy látszik, jobban ért a lopáshoz, mint az arany-csináláshoz, s elmondja neki, hogy a követ viaszba göngyölve kell az ólomra dobni, hogy a levegő ne férhessen hozzá.

Mi lehet oka a „Tr.” e néma hallgatásának, miért nem siet részt venni kollégája örömeiben, hogy közös erővel szidhatnák azt a magyar kormányt, mely alatt a „Tribuna” megnőtt, a „Gazeta” nyomdát kapott és a mi földolog, meg is fiadzott, létre hozván a „Posta Român”-at.

Higyük, hogy a közlekedési akadályok állottak eddig útját a „Tribuna” kollegiális örömnívánításának s ne keressünk kákan is bogot. Ha tény, hogy a „Tribuna” a „Gaz.” kontójára jött világra és növekedett meg: annyi szintén bizonyos, hogy egymástól nincs mit irigyeljenek abban, a mi a magyarok és magyar kormány gyalázását illeti.

Azt olvastuk a „Kr. Zeitung”-ból, hogy a Zöldfa ebédlőjében Decebal és Traján arczképei is ki voltak, a néhai M. J. és a ma is élő Baritiu arczképei mellé függesztve. Miután Decebal igen jó(?) barátságban élt Traján római császárral: magától érthető, hogy nem Dákó-Romániára emlékeztette az a két kép a vendégeket. Hát kire? Azt a t. olvasó is könnyen kitalálhatja, főleg, ha a Tribunát is szorgalmasan olvasná. A „Tribuna” szerint eljő az idő, midőn a világ ezt fogja kérdezni: „Kik vannak arra hivatva, hogy a Kárpátok között európaiasb helyzetet teremtsenek?” „Fogadjuk, hogy ez leendő a felelet:” „A románok.” No, most már érti a t. olvasó, hogy el kell pusztulnia árva fejünknek erről a földről — már nem is merészelem hazámnak nevezni, elpusztulunk Decebálként és Traján utódai fognak a mi sirjainkban, itt a Kárpátok között európaiasb állapotot teremteni. Elég szomorú szívvel írom le e sorokat. De én is önző ember vagyok s akarom, hogy busuljon más is, ne csak én, elpusztulásunk felett. De hát hamar kell-e elpusztulnunk.

Hamar ám s a „Tribuna” meg is írta, hogy miképen irtathatjuk ki magunkat úgy, hogy neki még a kis uja se görbüljön meg s mégis ur legyen utánunk. Valóban érdekes recept! Anniból áll az egész, hogy menjünk mi magyarok a muszkára s mert kevesebben vagyunk, mint a muszkák, nem lesz capitulatio, hanem okvetetfen elpusztulunk kutyástól, macskástól. Magyarország népességének többsége pl. oláh, szász, szerb, tót, németnek legyen eszük s ne menjenek oda, a hol emberre lőnek.

A ficsorok még Romániába se szökjenek át, mert ott is golyóba üthetik fejüket, hanem csücsüljenek szépen ide haza, míg a muszkák a magyarokat egy frustukra megeszik. Azután lesz itt jó világ. Európai helyzet is lesz csinálva a Kárpátok között. A kik többen lesznek, azok lesznek az urak. A kik kevesebben, azok jók lesznek kötélverőknek saját maguk számára.

De csakugyan így járja a „Tribuna” esze? Így ám, ime ide írjuk idei vezércikkéből (2. sz.) szóról szóra:

„A legigazságosabb lenne, hogy a magyarok, ha minden áron verekedni akarnak a muszkákkal, hát verekedjenek ők maguk (s se batá ei singuri), ha győzni fognak, övék leendő a dicsőség, de ha megverik őket, az lesz a haszon, hogy eszükre térnek. Azonban nagy igazságtalanság lenne, hogy 35 millió ember, kik mind őszintén a béke fenntartását akarják, háboruba kerekedjék, mert 4—5 milliónak erre van kedve.”

végezte a műveletet, — oly megbízható módon van beigazolva, hogy valóban hasztalan keresünk kulcsot a dolog megértéséhez.

Ily eseteknél sokkal gyakoribbak azok, hol a csalás evidens s nem fér hozzá semmi kétség. E csalók száma igen nagy, de egyik-másiknak története valóban felette érdekes; legyen szabad ezekről is egyet mást elmondanom.

E szándékos és tudatos csalók közül legnagyobb hirre tett szert Böttger Frigyes János, a mennyiben miatta 180 évvel ezelőtt majdnem háborúra került a dolog Porosz- és Szászország között.

Böttger 1685-ben született Magdeburg közelében, s 12 éves korában egy Zorn nevű gyógyszerészhez került Berlinben. Úgyes fia lehetett, mert több híres alchemista, ezek között Hangvitz titkos államtanácsos és egy Lascain nevezetű, nagy alchemista hírében álló, később leálcázott csaló, segédjeül használta.

A fiatal, 15—16 éves gyerek azon hírbe keveredett, hogy ért a bölcsek kövének gyártásához, s I. Frigyes király, kinek oly arany jutott kezéhez, melyet állítólag Böttger csinált, miután szüksége volt aranyra, elfogatását rendelte el, hogy az arany tojást tojó tyúkocskára ne jusson más birtokába. Az elfogatási rendeletnek Böttger hírére vette s Zorn uramtól megszökött, mire a király ezer talér jutalmat tűzött ki annak számára, ki Böttgert visszahozza. Ez nem érezte magát többé biztonságban berlini rejtekében s a szász területen fekvő Wittenbergába menekült.

(Folytatása következik.)

Ilyen zimankos időben ismét eljöttek látják a tribunisták, nemcsak idehaza maradni a jó meleg szobában s onnan szidni a magyar kormányt, de egyúttal az unió ellen is izgatni. Csak meg ne ártson ez az izgatás ilyen komoly kérdésben.

A friss Gazetának két új száma fekszik előttünk, tele cifra beszédekkel és sürgönyökkel az 50 éves ünnepély alkalmából. A hazai összes nem magyar és magyar lapok közül a „Kr. Zeitung” szerkesztőjét látjuk ez ünnepélyen szerepelni. Nem valami nagy rokonszenv jele, de azért még néhány szám mind gratulációival fogja az olvasókat mulattatni. Amor incipit ab ego!

Magyar embernek elég, ha látja, hogy a kik kigyót-békát kiáltanak a magyarra, azok saját gyarapodásukkal önmaguk czáfólják meg magukat, midőn azt hirdetik, hogy nyelvüket üldözik. Láttunk néhány régi levelet is, melyben a „Gaz.” szerkesztője elfogadta az 1849-ik Gesamt-Monarchia constitutióját, míg másfelől a magyarokat rebelliseknek nevezi. Ti szép idők, mikor b. Saguna volt a közbenjáró!

Czenkalji.

Nincs pénz!

Ez a czime egy legujabban megjelent röpiratnak, melyet szerzője, — Justus — Trefort miniszternek ajánl. Megjelent Seps-Szent-Györgyön az ottani Jókai nyomdában Ára 20 kr. Targyalja a Mikó kollégiumnak főgymnásiummá való alakítását.

Nem lehet azt mondani, hogy nincs ügyesen írva; csak kár, hogy írója azzal akar érvelni S.-Szt.-György mellett, hogy gyalázza Brassó s állami iskoláit, különösen főreáliskolánkat, a mi pedig gyenge érv, el is tekintve attól, hogy nagyon csuf dolog. A röpiratnak Brassóra vonatkozó egyes részeit visszafogunk térni, addig azonban közlünk belőle a reánk vonatkozó részből egy kivonatot.

*

A székelyekkel akarod megmagyarosítani Brassó várost.

Elvönöd Háromszéktől a felsőbb oktatás feltételeit s ráutalod őket Brassóra. Hogy ezt a szász-oláh várost, a nemzetiségi aspirációknak ezt a bűnös fészket a derék székely fiukkal idővel megmagyarosítsd.

Nem holnapra és holnaputánra látsz Te Brassó várossal: betenkitesz a messze jövődbe, mikor az értelmes, ügyes székely ifjuság méhrajként özönl el ezt a várost s számban és intellektualis erőben uralni fogja ott a megrothadt szellemet.

Azért állítod fel oda egyre-másra az állami tanintézeteket. Azért adtál csak két évvel ezelőtt is egyszerre három állami középiskolát Brassónak. Hogy legyen ez a város magyar tanintézeteivel tulsúlyban a szászok és oláhok fölött. Hogy legyen kényszerítve a székelység ebben a nagy nemzeti misszióban segítségül jönni Neked.

Elismerem, hogy a magyar nemzeti politikának ilyen messzeható intenciója eredetében tiszta; keletkezésében hazafias.

De nem okos és legkevésbé sem váll Rád, Kegyelmes Uram, a ki bölcs vagy és a ki nagy eszednek minden alkotásaiban előrelátó vagy.

Azt kell hinnem, hogy tanácsadód vesztegették meg a Te szokott nyugodt ítélteledet. Hogy Te, a ki a helyi viszonyok nyomorúságait itt minálunk egészen nem ismered, ebben a felfogásodban kislelkű közgeid éretlenségének estél áldozatul.

Mert nagy, végzetes tévedés a Te felfogásod. S ha nagy emberek tévednek, annak a következeit századok is meg szokták érezni.

Engedd, Kegyelmes Uram, hogy egy előttünk lefolyt történeti eseményre hivatkozzam.

Igen jól tudod, Kegyelmes Uram, mi volt az abszolút-rendszert kormányzási-alapelve. Bach kérelhetetlen következetességgel hajtotta keresztül a centralizációt. Politikájának az volt a szelleme, hogy a magyarelles nemzetiségű városok supremáciáját minél kiterjedtebbé tegye. Emlékszel rá, Kegyelmes Uram, hogy Erdély összes helyőrsége minden apparátusával Szeben és Brassó városokban lett elhelyezve. Kolozvárnak s néhány magyar városnak csak mutatoul adott egy-egy zászlóalj vagy század katonaságot. Aztán megtölte Brassót és Nagyszeben a közigazgatásnak, justiciának, pénzügynek és kereskedelemnek minden intézményével. Állított Nagyszebenbe államgymnáziumot, jogakadémiát. Segélyezte Brassóban a szász és román felekezeteket, hogy minél erősebb és minél kifejtettebb legyen a szász főként kulturájában.

S mikor így az idegen szellemű városok falai közé centralizálta a gyakorlati élet és közművelődési tényezők összes intézményeit, ráadásul Erdély főhatóságát a fejedelmi városból Nagyszebenbe helyezte át.

S mit ért el ezzel a politikával Bach lovag?

Azt, hogy a német szellem intenzíve megerősö-

dött. Hogy Szeben és Brassó város német és oláh lakosai megvagyonosodtak. S a minő arányban fejlődött a szász nemzetiség, vagyoni erőben és értelemben tudniillik: abban a haladó arányban maradt el tőlük a magyar. Erősítette Bach lovag a szász és oláh elemeiket, hogy képesek legyenek a germanizáció befogadására és tovább terjesztésére.

Ki tudja, mivé lett volna Erdély összes magyar lakosaival, történeti hagyományainak minden emlékével együtt, ha a véletlen közbe nem veti magát s Bach kegyetlen politikájának véget nem vett az 1859-ik olasz háború...

Nem veszed-e észre, Kegyelmes Uram, hogy Te önkénytelenül, csupa hazafiságból letéteményese lettél Bach politikájának? Hogy Te folytatod ugyanazt az elszegényítési politikát csupa magyar nemzeti szempontokból, a mit Bach lovag felbén hagyott kényszerűségből.

Gondoltál-e arra, Kegyelmes Uram, mikor Háromszék megye lakosságát kulturailag kiszolgáltattad Brassó városnak, hogy elvettéd akkor a betévé falatját a székelynek? Annak a székelynek, a ki négy-öt holdnyi földjéből nem taníttathatja minden gyermekét Brassóban, a hol egy-egy gyermek évi taníttatási költsége a leg-zerényebb igények mellett is 300 forintba rug?

Fölvilágosított-e valaki Téged, Kegyelmes Uram a felől, hogy Seps-Szentgyörgyön az itteni együtalakás és étkezés eddigi módja szerint 60—80 frtba kerül egy tanuló évi ellátása? S ez a különbség és a székely apa szegénysége nem megmagyarázza-e világosan: miért nem fognak Brassó város tanintézetei székely tanulókkal megtelni soha?

Mikor azt a ránk nézve végzetessé vált elhatározásodat megvalósítani kezded, hogy Brassó városba centralizáld a közművelődést és elhanyagold a székelyek érdekeit, figyelmeztetett-e valaki arra a nagyon szomorú körülményre, hogy az ilyen nemzetiségi fészkekbe rakott állami iskolák csak arra valók, hogy kiköltsek idővel a magyar állam legfanatikusabb ellenségeit?

Elsír a lelkem fájdalmában, mikor látom, hogy az állam pénzén fenntartott tanintézetekből hogyan kerülnek ki évek múlva a magyarfalu dakorománok és sulferájnosok!

Mert az az állami iskola, a mely tót, oláh vagy szász tanárokkal van megtöltve, ha ilyen rendszer mellett egyáltalában lehetséges volna is, a szász, tót és oláh tanulókból nem fog hűséges magyar állampolgárt nevelni soha.

Töltögtetjük a Danaidak hordóját, Kegyelmes Uram! S ezt az ádástalan munkát végezzük a magyar nemzet pénzével Brassó város gazdagítására.

A brassói magyar kaszinó évi jelentése.

— Dr. Vajna Gáborról. —

Tiszelt közgyűlés!

A brassói magyar kaszinó választmányának 1887. évi jelentését a következőkben van szerencsém a t. közgyűlés elé terjeszteni.

Köztudomású tény, hogy korunkban világszerte egyik legdivatosabb s tegyük hozzá, hogy egyik legáldásthóbb eszme az egyesülés eszméje azon alakjában, a mint azt jelenleg az ugynevezett egyleti élet felőli és magasztalja. Csak néhány évtizeddel is ezelőtt az emberi természet társas együttélésre utaló oldalát vagy helyesebben mondva: az emberek egymáshoz való társas viszonyának fogalmát a tekintély és a feltétlen alárendeltség mozzanatai töltötték; míg ma már bizonyos, pl. mint egyletünknel a műveltség és a jellemesség korlátai között a különböző társadalmi állású egyének egymás mellé rendeltségének mozzanata a döntő- és ezen, hogy úgy mondjam: rendszerváltozásban van a titka, — azon mérhetlen nagy számu és jelentőségű társadalmi alkotásoknak, mikkel az ember kettős természetének megfelelő szellemi és anyagi világban mindenütt találkozunk és pedig akarva, nem akarva, — mivel még a külső alkotások nagyságuk és az emberi természettől kölcsönzött nemes vonásaik által imponálnak eszünknek és szívünknek egyaránt: addig ez egyletek működésének belső folyama átöleli egész valónkat s lassu, de állandó hatásával felemel és megemésli.

E betegségnek megfelelően én az egyleti életet úgy, a mint a társadalomban küzdeni látom: két csoportra osztom; egyik oldalon látva azon egyesületeket, melyeknek működése külsőleg is tapasztalható, konkrét eredményekben nyilvánul, a másik oldalon pedig amaz egyesületeket, melyeknek alapszabályszerű működésükkel nem külső eredmények létrehozásában, hanem tagjainak egymáshoz hozzászállásában, köztük a magasabb célért küzdő, egyetértő munkálkodás szükségessége érzetének fokozásában, a társas együttlét belső előnyeinek javunkra leendő felhasználásában, s mindennekfelett a

honszeretel terjesztése és megerősítésében lelik feladatukat.

A brassói magyar kaszinót, melynek az alapszabályokban kifejezett célja az, hogy művelt és jellemes férfiakat szélesebb körű társasággá egyesítsen s az egyesülés által a társadalmi élet ügyeit előmozdítsa: az egyesületek utóbbi osztályához soroztam, s ezzel meg van mondva a szempont, melyből a választmány a lefolyt évben tanusított s a következőben előadandó működésének megítélését a t. közgyűléstől kéri.

Ugy a helyi, mint az egész hazarészbeli egyesületi életet tekintve, kétségtelen, hogy a társadalom legnagyobb részben a közművelődési egyesületekhez fordul hazafias támogatásával, s ha nem is lehet mondani, hogy ezen részvét az egyéb, bár implicit hazafias célokkal foglalkozó egyesületek működését megbénítaná, mégis bizonyos, hogy az utóbbiak működésének oly irányt adott, hogy feladatukat a kultur-egy let működésének minél lelkesebb támogatásában keresik.

Igy történt ez kaszinókkal is, melynek választmánya a lefolyt évben egyik leglelkesebb támogatója volt úgy testületi sulyával, mint egyeseinek befolyásával az erdélyi-keleti közművelődési egyesület brassóme gyei fiók-egyesületének.

Hogy miként haladott aztán választmányunk intézkedéseivel és határozataival saját közvetlen célja felé: annak kimutatására a választmányi ülések jegyzőkönyvei alapján a következőket van szerencsém a tisztelt közgyűlés becses figyelmébe ajánlani.

1. A kaszinónak volt az év végén 193 rendes tagja s tekintve, hogy fennállása óta tagjainak átlagos száma 200-ra tehető, tekintve továbbá, hogy a múlt közgyűlés óta a tagok száma 29-czel szaporodott: nyugodtan lehet ez irányban haladást megállapítani, kivált, ha még az egyesület miveltégi fokának megítélésére nézve megemlítem, hogy a tagok között egyenletlenség egyetlen esetben sem fordult elő. Magyar társadalmunk e kiválóan magyar egyesületnek, élén szeretett főispánunkkal, ki az elnöki tisztet a lefolyt évben is szíves volt elvállalni, legjelésebb tagjait adja, kik nemes ambícióval munkálnak felvirágoztatásán s így méltán tekinthető egyesületünk Brassó város egyik legelőkelőbb egyesületének, mely magának tiszteletet tud szerezni idegen nyelvű gazdagabb polgártársaink egyleteinek legiói között is.

2. Tartatott a lefolyt évben egy rendes és egy rendkívüli közgyűlés, melyekben 16 határozat és tartatott 10 rendes választmányi ülés, melyekben összesen 70 határozat hozatott, nagy részük az egyesületére vonatkozóan.

(Vége következik.)

E. M. K. E.

A perselyek külön rovatot igényelnek már lapunkban s ezt első sorban a protestáns nőegylet láradhatatlan alelnöke, Platsko Györgyné urnő nemeslelkűségéből. A protestáns nőegylet által kibocsátott első gyűjtőív beérkezett már.

Az eredmény nemcsak bámulatos, nemcsak meglepő, — hanem majdnem hihetetlen is. Platsko Györgyné urnő ívén nem kevesebb, mint 60, azaz hatvan persely jegyeztetett derék honleányaink által. Egy iven 60! Ha meggondoljuk, mennyi fáradságot és utanjárást igényelt ezen hatvan aláírás gyűjtése, csak akkor méltányolhatjuk eléggé azt a nemes önfeláldozást, melylyel e nemeslelkű honleány szent ügyünk szolgálatába állott. Fogadja érte az E. M. K. E. hátlájának és köszönetének kifejezését. Fogadják köszönetünket azon hazafias erőtől, nagylelkű honleányaink is, kik perselyeket vállaltak, hogy filléreikkel hozzájáruljanak a honmentés nagy munkájához.

Ezen derék honleányok következők: Adler Lipótné, Adler Ernesztina, Bene Istvánné, Biró Sándorné, Boyer Mariska, Csorba Sámuné, Császár Jánosné, Czink Pálné, Femminger Henrikné, Folyovics Miklósné, Feldmann Dávidné, Fink Adolfné, Fuchs Bernhardné, Fischer Sámuelné, Grünfeld Salamonné, Hönig Arnoldné, Hosolitz Johanna, Dr. Hoffmann Frigyesné, Hartel Ferenczné, Haluskay Andrásné, Jánó Lajosné, Irk Antalné, Knapp — sz. Keszler — Mihályné, Dr. Kádbó Ferenczné, Kovács Imréné, Klein Károlyné, Kollár Ilona (2 darab), Kelemen Mariska, Lázár Gerőné, László Dénesné, Mester Kálmánné, Mán Laureanné, May Rozália, Nagy Gyuláné, Neurhrer Sándorné, Platsko Györgyné, Platsko Anna, Péter Mihályné, Dr. Pawelka Ernőné, Prohaszka Mathilda, Papp Ferenczné, Piblinger Edéné, Pásztor Istvánné, Dr. Roth Józsefné, Rosenthal Ignácné, Seymann Józsefné, Schmidt Teréz, Székely Györgyné, Steinhardt Zsigmondné, Szabó Györgyné, Szabó Lajosné, Sift Jánosné, Temesvári Istvánné, Temesvári Józsefné, Tutsek Károlyné, Dr. Vajna Gáborné, Dr. Weisz Ignácné, Wolffsohn Klára és Zsigmond Aronné urnők.

Ime egy egész légiója az igazi magyar nőknek! Hát még hányan vannak a többi ivenek! Pedig husz lelkes honleány már eddig is vett perselyt. A brassói magyar nők itt is megmutatják, hogy magyarok! Sok ilyen nőt a hazának és Emkenek s a millió hamar meglesz!

Tanügy.

A Brassóme gyei hivatalos tanító-testület központi választmányának 1887. évi december hó 16-iki üléséből kelt határozat értelmében, van szerencsénk e helyen is tisztelettel értesíteni tanító-testületünk mindenik rendes tagját, hogy Nagyságos Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő ur és egy, magát megnevezni nem akaró megyei magyar néptanító szívessege folytán a választmány által következő két pályakérdés tüzetett ki:

1. Mintaleczke alakjában feldolgozandó: „A bővített mondat ismertetése.” Pályadíj egy drb. cs. és kir. arany.

2. Értekezés alakjában kidolgozandó: „Miként kell a szemléleti képeket egyrészt a beszéd értelemgyakorlatoknál, másrészt az olvasmányok tárgyi kezelésénél használni és alkalmazni?” Pályadíj két drb. cs. kir. arany.

A pályamunkák tetjedelme nincs meghatározva; pályázhatnak a Brassóme gyei hivatalos tanító-testület rendes tagjai. A pályamunkák idegen kézzel írva, jelíges levélkével ellátva folyó 1888-ik évi márczius hó-ig beküldendőek alatt irt testületi elnökséghez.

Egyidejűleg tisztelettel tudatjuk t. kartársainkat arról is, hogy választmányunknak jelzett ülésében hozott több fontos s testületünket közelről érdeklő határozatairól, melyeknek elintézése folyamatban van, az elintézés után az eredmények jelölésével, úgy ezen, mint valamelyik tanügyi lap hasábján is értesítendőjük.

Brassó, 1888. január hó 15-én.

A központi választmány nevében:

Bede Dániel
t. test. elnök.

Józsa Mihály
t. test. titkár.

A közönség köréből. *)

Nyílt kérdés

tek. Eitel Henrik urhoz, mint a kereskedelmi és iparkamarai választások vezetésére kiküldött közp. választmány elnökéhez.

A t. központi vál. elnök ur aligha lesz tudomása azon tömeges visszaélésekről, melyek a kamarai választások alkalmával a választó bizottság részéről elkövetettek. E tekintetben nyílt kérdést is intéztünk Hintz Ernő választó elnök urhoz, a ki azonban jobbnak vélte azokra nem reflektálni. Most azonban egy újabb hír jött tudomásomra, mely különben az egész városban kolportáltak. Ép ezért bátorodom tisztelettel kérdezni:

Van-e tudomása Tek. Elnök urnak, hogy a kereskedelmi osztályba beltagul megválasztott Archimandrescu Péter nem is magyar állampolgár?

Azt hiszem erről nem lesz még tudomása s így kötelességemnek tartom azt itt a nyilvánosság előtt tudomására hozni.

Nem magyar állampolgár tudtommal nem választható s ép ezért kérem, méltóztatnék ennek érvénytelenítése iránt, ha beigazoltatik; a szükséges intézkedéseket megtenni.

Egy választó.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Táviratok.

Budapest, jan. 19. (A „Brassó” eredeti távirata). A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap este tárgyalta és elfogadta a monarchiánk és Románia közti határrendezésről szóló törvényjavaslatot. — A képviselőház gyűlésén Meltzl Oszkár szász képviselő szoltalt fel. Elfogadja a költségvetést, csak ellene van a szászok megmagyarosításának.

Páris, jan. 19. (A „Brassó” eredeti távirata). Tirard miniszterelnök ragaszkodik a költségvetési bizottság által elvetett italfogyasztási adóhoz és ebből kabinetkérdést csinál. Nézetét több minisztertársa nem osztja. Mielőbb válságtól tartanak.

Berlin, jan. 19. (A „Brassó” eredeti távirata). A véderő bizottságban a hadügyér kijelenté, hogy a legközelebbi háború léts függetlenségi harc lesz, ennél fogva az ellenséggel szemben lehető legerősebben kell felszerelve lennünk.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága a tegnap esti személyvonattal Brassóból Szebenbe utazott.

Az ipar hanyatlásának legjobb jele, hogy az 1887. évben Brassóban összesen 917 segéd vétetett fel, — ellenben elbocsátatott 1171. — Tehát 254 segéd vesztette el kenyerét.

Támadásra támadás. Csak mult számunkban emlékeztünk meg azon támadásokról, melyeket egyrészt Udvarhelyről, másrészt Seps-Szentgyörgyről intéztek főrealiskolánk ellen. Ehhez most a „Kolozsvár” is járul, melyet valami furcsa jóakarója csunyául s úgy látszik tendencziózan felültetett. Tér szűke miatt csak jövőre igazíthatjuk helyre t. laptársunk nagy tévedését.

Népesedés. Brassóban 1888. évben született 986 gyermek, meghalt pedig 839 egyén. Szaporodás tehát 147.

Felolvasás. A tanári kör legközelebbi felolvasása vasárnap, f. hó 22-én fog tartani a Popp-féle ház II. emeletén. Felolvasó Mchely Lajos főrealiskolai tanár lesz, ki a vérkeringésről fog egy igen érdekesnek ígérkező felolvasást tartani. A t. közönséget e helyen is figyelmeztetjük, hogy a felolvasás pont 5 orakor kezdődik, tehát szíveskedjék pontosan megjelenni, nehogy késő megjelenés által a felolvasás zavarja. —

Csőd. Szentiványi Soma jőné helybeli kereskedő ellen a brassói kir. törvényszék elrendelte a csődöt.

Gyűlés. A brassóme gyei gazdasági egyeslet f. hó 28-án d. u. 2 órakor tartja idei közgyűlését a tanács-házban.

Himlő. Tatrangon a hólyagos himlő járvány-szerű fellépte konstataáltott. Egy kis óvatosság nem fog ártani!

E. M. k. E. Kolozsvárt megalakult az Emke. női választmánya gr. Teleki Domokosné elnöke alatt.

György Endre kitűnő közigazdász Munkácsen — a meghalt Litheráthy helyébe — közfelkiáltással képviselővé választották.

Szerelmi dráma. Füredi Vilmos, nős és 3 gyermek atyja, ki az államnyomda tipográfiai osztályánál mint főművezető volt alkalmazva, tegnapelőtt Bndapes-ten közös megegyezés folytán előbb kedvesét, Heiszler Irma szobaleányt lőtte föbe és azután önmagát. Mindkettőt halva találták meg. Ugy a leány, mint a férfi leveleket hagyta hátra, melyben tettük okául szenvedélyes szerelmet emlitenek.

Százasok a dunsztos üvegben. Budapesten egy dunsztos üveget találtak, melyben 300 forint volt. A rendőrség azt hiszi, hogy e pénz lopásból származott.

A bolgár trónra Oroszország — hír szerint — Milanow Marko vajdát szándékozik a nagyhatalmaknak javaslatba hozni. Vajjon mit mondanak ehhez a bolgárok?

Segesvár városának költségvetési előirányzata 1888-ra 63 543 forint rendes 4136 forint 12 krajár rendkívüli, összesen 67 679 forint 85 krajár bevétel, 61 392 forint 53 krajár rendes és 6259 forint 36 krajár rendkívüli, összesen 67 651 forint 89 krajár kiadás, marad tehát felesleg 27 forint 96 krajár. Boldog Segesvár, mely nem élvezzi a pótdadó kellemességeit, úgy mint mi a 25%-ot!

Rabló merénylet Bécsben. Graf Izidor bécsi tözsde ügynök lakásán a Neuthorgasse 7. sz. házban rablógylkossági merényletet követtek el. A gonosztevő a szakácsnét megszúrkálta és több értékes tárgyat vitt el. A szerencsétlen nő állapota reménytelen.

Lipcsében, mint lapunknak írják, pár nap mulva röpirat jelenik meg, mely kifejti, hogy Oroszország hódító állam s a legnagyobb veszéllyel fenyegeti összes szomszédait. A röpirat azt ajánlja, hogy Ausztria-Magyarország alakítsa meg a Balkánállamok szövetségét Oroszország ellen.

Megtartani és visszanyerni.

Rendkívül nagy horderejű, gondolni az egészség fenntartására, melynél a fődolog diét és rendes életmód. Sokkal nehezebb az egyszer elvesztett egészség fenntartása, — fájdalom — mert ma nagyon sokan nem választják meg az igazi és valódi gyógyszereket, melyeknek hivatásuk volna az ember természetét elősegíteni. Ez különösen nőink betegségeinél az eset. Azt a gyógyszert kell használni, mely másoknak már segített. Minthogy nekem — így írja Patscheider Amália, Szent-Márton várából, Ried mellett, Felső-Ausztriában — a Warner Safe Cur használata teljesen helyreállította egészségemet, kötelességem, önnek legbensőbb köszönetemet kifejezni. Használtam belőle 7 palackot, míg a pilulákat négy hónapon át kellett használnom. Mindenki bámul azon, hogy ily gyorsan és teljesen visszanyertem egészségemet.” Eladás és szétküldés csak gyógyszerárak által. Ár 2 forint 80 krajár.

Raktár: Goos J. Klein Viktor, Schuster K. L.-nél Brassóban. Főraktár Einhorn gyógyszerésznél (Fanta M.) Prágában.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szentiványi József.

HIRDETMÉNYEK.

Van szerencsém ezennel köztudomásra hozni, miszerint

ügyvédi irodámat

Brassóba — Fekete-utca 342. házszám alatt — tettem át.

Ügyvédi régi jó hírnevem biztosítja, hogy a reám bízandó peres és peren kívüli képviseleteket pontosan és lelkiismeretesen teljesítem.

Brassó, 1888. január 10-én.

Gaitanu Miklós.

nyug. királyi ítélő-táblai bíró és okleveles ügyvéd.

9650./1887. tlkvi számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. *Türk János* végrehajthatónak *Popovits Nicolae* és neje végrehajtást szenvedők elleni 85 frt 50 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Szász-Hermány község határán fekvő, a szász-hermányi 758. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 425, 1686/1, 1718, 3352, 3399, 4820/1, 4834, 4844, 5935/1, 6013, 8246, 8319, 8405, 10613, 10843, 12130, 427/3, — úgy a 2498. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 10719, a szentpéteri 1755. sz. tjkvben A + a. foglalt 12590/1, 13253. helyrajzi számú ingatlanokra, és pedig:

a 425. hrsz. alatti ingatlanak	160 frt.
1686/1.	"
1718.	"
3352.	"
3399.	"
4820/1.	"
4834.	"
4844.	"
5935/1.	"
6013.	"
8246.	"
8319.	"
8405.	"
10613.	"
10843.	"
12130.	"
427/3.	"
10719.	"
12590/1.	"
13253.	"

ezennel megállapított egyenkénti kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888-ik évi február hó 3-ik napján — és pedig a szász-hermányi határon fekvő ingatlanok délelőtti 9 órakor Szász-Hermány község irodájában; ugyanazon nap délutáni 3 órakor, esetleg a következő nap délelőtti 9 órakor Szentpéter község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10%, át készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal zámitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. november hó 5-én.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága: Kovács, egyesbíró.

Szám 63.—1888. veszt.-int. f.

(41) 3 3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. vesztégtintézeteknél egy 300 frt. évi fizetéssel és szabad lakással javadalmazott II.-od osztályu m. kir. vesztégőri állomás lévén betöltendő, a pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi január hó 26-áig a m. kir. vesztégtintézetek felügyelőségéhez Törösváron nyújt-nyujtsák be. A kitűzött határidőn túl érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen állásra az igazolvánnyal bíró altisztek az 1873. évi II. t.-cz. értelmében első sorban bírnak igénynyel.

Törösvár, 1888. január hó 11-én.

Muray Lajos.

m. kir. vesztégtintézetek felügyelője.

Tüdőbaj gyógyítása

tüdőgümő (sorvadás), asthma (lélegzethiány), idült bronchialkatharrh, levegő kilehelés által.

== (Rectal-injectio útján.) ==

A hihetetlen, az orvosok látszólag elérhetetlen ideálja, teljesen el van érve ezen gyógy mód által! — A meglepő, elhibázhatatlan eredmény felett legmeggyőzőbben szólnak alábbi rövid: összefoglalt okmányok, melyek lehetőleg szöszterintiek. Világhírű tanárok ezen nyilatkozatait megerősítik a bel- s külföld orvosi lapjai is.

„Gyakran már három napi gáz-exhalatio által rectal injectioval, eltűnik a köhögés, köpés, láz, izzadás és hőrogs. A test sulya hetenként 1/2—1 kg.-ig gyarapodik. A beteg meggyógyul s a legerőltetőbb életmódot is folytathatja.” — „Asthmának a gáz-exhalatio után egy félórával megszűnik a lélegzethiány. A kúra folytatásánál a rohamok nem térnek vissza.” Sőt oly esetben is, midőn a hangszálak tuberkulózis állapota állott be s a tüdő fele veszte volt, gyógyulás fordult elő. — 30 beteg a tüdőgümő utolsó stádiumában egytől egyig meggyógyult a gáz-injectio által.

Mint a világ legnagyobb kórházaiban, úgy a bécsi cs. kir. ált. kórházban is a gáz-exhalatio-gép kitűnő sikerrel alkalmazatik. — Bizonyítványok rendelkezésre.

A cs. kir. szabad. gáz-exhalatio készülék (Rectal-injectio) teljesen, a hozzátartozó készülékkel a gáz fejlesztésére, valamint használati utasítással orvosok s magánosok számára kapható

Dr. Altmann Károlynál

Bécs, Mariahilferstrasse Nr. 80.

Ára 8 frt, csomagolás 30 kr., készpénzért vagy postautalvánnyal.

== Maga a kúra sem terhes, sem zavaró ==

(3) hatásu. 34—50

==== Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen. =====

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja, a

KÉPES CSALÁDI LAPOK

az 1888-ik év január hó 1-én

(23) 5—6

a tizedik évfolyamának

második negyedébe lép. A „Képes Családi Lapok” mint társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap, eddig is megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legzigorubb kritikát is kiálló olvasmányai a legjelesebb magyar írók tollából erednek, s a külföldi irodalomból csak a színezeteket mutatják be az olvasó-közönségnek. A gondos, élénk szerkesztés, az izléses és díszes kiállítás, az eszme- és érzelmnemesítő tartalom, a jó ízlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek: szellemi kincsese avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára:

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapestben, V. ker., nagy-korona-utca 20. sz.

A művelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik:

I. „Magyar Háziasszony”

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap.

A magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képvisei a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony és az öreg anyóka egyaránt élvezettel olvashatják. — A csinos kiállítású lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához intézendők és a hó bármely napjától elfogadtatnak.

A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez iránt bozza — legcélszerűbben levelező-lappal — fordulnak. E szaklapnak egy magyar háznál sem lenne szabad hiányozni, mivel útmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.

A „Magyar Háziasszony”

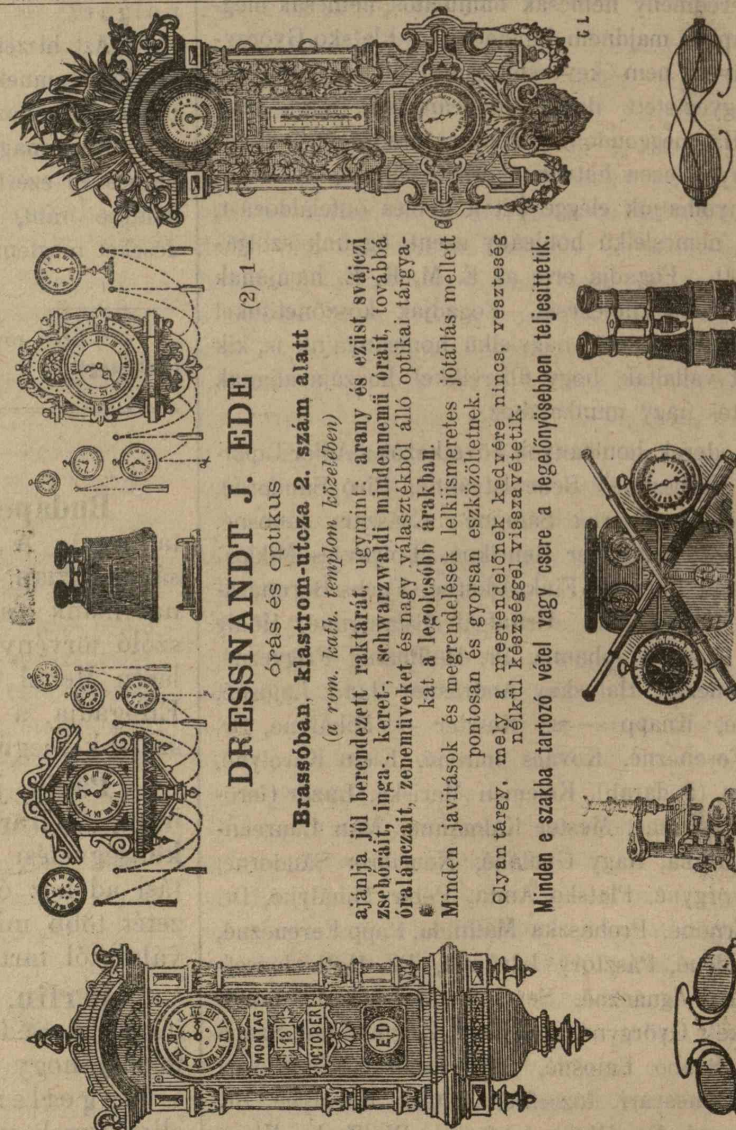
(22) 6—6

kiadóhivatala Budapestben, nagy korona-utca 20. sz.

II. A magyar háziasszonyok naptára,

az 1888-ik évre.

a legértelmesebb naptár. Ára füzethen 1 frt, diszkóésben 2 frt, ajánlott küldéssel 20 krral több. — Megrendelések legcélszerűbben postautalvánnyal intézendők a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához: Budapestben, V. ker., nagy-korona-utca 20. sz.

DR. ALTMANN KÁROLYNÁL

Brassóban, Klástron-utca 2. szám alatt

(a rom. kath. templom közelében)
ajánlja jól berendezett rakatárát, egymin: arany és ezüst svájci zsebróráit, inga-, keret-, schwarzwaldi mindennemű óráit, továbbá óraláncokat, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgyakat a legolcsóbb árakban.
Minden javítások és megrendelések lelkiismeretes jóállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltelek.
Olyan tárgyak, melyek megrendelésnek kedvére nincs, vesztés nélkül készséggel visszatérítik.
Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítik.

Háziasszonyok figyelmébe!

Minden magyar háztartásban

divattá vált már

a Lenck-kávé

használata,

(36) 1—15.

s nemcsak azért mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmulja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben, s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint magyar iparterméket.

Mintákat ingyen és bérmentve küld LENCK S. sopron gyára.

A gyár képviselője Brassóban: Hedwig János ur.

Iskola Alapítvány, Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Brassó. ALEXI könyvnyomdája.